

Kỹ thuật nuôi cá măng

Nghề nuôi cá măng đã đạt thành công ở nhiều nơi, đang hứa hẹn triển vọng.

1. Ương cá giống trong ao đất

Tùy điều kiện ương nuôi mà qui mô ao ương nuôi có thể thay đổi. Tuy nhiên, hệ thống ương nuôi thường có ao ương chiếm 4-10%, ao chuyển 6%, còn lại là ao thịt. Để có nơi cho cá trú ẩn và thuận tiện cho thu hoạch, ao đầm nuôi cần thiết kế kênh mương bao rộng 2-5m, sâu 0,75m. Trước khi ương nuôi, chuẩn bị ao thật kỹ, đây là khâu rất quan trọng quyết định đến tỷ lệ sống và năng suất.

Trong chuẩn bị ao, vấn đề quan trọng là phải tạo được lớp lab-lab, lumut và phiêu sinh vật cho cá.

a. Tạo lab-lab

Rải phân chuồng khắp đáy ao, đầm với liều lượng 500-2.000kg/ha tùy ao đầm cũ hay mới. Cho nước vào 5cm, sau đó phơi khô. Cho nước vào tiếp 7,5-10cm. Bón phân 16-20-0 với lượng 100kg/ha hay 18-46-0 với lượng 50kg/ha. Mỗi ngày thêm 5cm nước, sau đó làm đầy đến mức 20-30cm đối với ao ương, 30-40cm đối với ao chuyển, 40-50cm đối với ao thịt. Để duy trì sự phát triển liên tục của lab-lab trong ao đầm, cứ sau 7-10 ngày, bón 15kg phân (16-20-0)/ha.

■ Cá măng trưởng thành có chiều dài 50-150cm, trọng lượng 5-18kg, cá có thể sống đến 20 năm. Mùa vụ sinh sản của cá măng bố mẹ thường vào thời kỳ trăng tròn và trăng non, lúc nửa đêm. Mỗi năm cá có thể đẻ 3-4 lần, cá có trọng lượng 3-14kg có thể đẻ 0,5-6 triệu trứng.

Trước khi thu hoạch 20 ngày nên ngừng bón phân.

Đáy ao cứng và nước mặn 25-32‰ là điều kiện tốt để tạo lab-lab.

b. Tạo phiêu sinh vật

Phương pháp gây màu nước tạo phiêu sinh vật yêu cầu mức nước sâu hơn tạo lab-lab và thường vào mùa mưa trong khi tạo lab-lab vào mùa nắng.

(i) tháo cạn nước, sau đó thêm đầy trong vòng 24 giờ; (ii) thêm nước đến độ sâu 60cm; (iii) bón phân vô cơ với lượng 22kg(18-46-0)/ha; 50kg(16-20-0)/ha; hay 25kg(16-20-0) cùng với 25kg(0-20-0)/ha; (iv) sau khi bón phân 1 tuần thì thả giống; (v) mỗi tuần bón với liều lượng trên để duy trì độ trong 20-30cm. Ngừng bón phân 2 tuần trước khi thu hoạch.

Sau khi chuẩn bị ao, bắt đầu thả giống. Mật độ thích hợp cho nuôi thịt là 1.000-3.000 con/ha. Đối với ao ương, mật độ thả là 30-50 con/m². Cách thả cũng tương tự như các loài tôm cá khác. Ngoài ra, cũng có thể thả ghép cá măng với tôm trong

đầm nuôi tôm với mật độ 5.000-1.000 tôm/ha và 1.000-3.000 cá măng/ha hay 1.000 con cua biển và 2.000 cá măng/ha.

c. Chăm sóc và quản lý

Quản lý chất lượng nước trong điều kiện thích hợp là yếu tố quyết định đến sự thành công của việc nuôi. Nồng độ muối có thể tăng cao do mức nước thấp và khi độ mặn trên 60‰ sẽ gây sốc cho cá. Do đó, cần chủ động cấp nước kịp thời. Trong những ngày mưa hay trời mát kéo dài, lab-lab có thể bị chết và dẫn đến thiếu oxy, do đó cần có biện pháp xử lý khi cần thiết như thay nước, sục khí... Trong quá trình ương nuôi cần có bổ sung thêm cám gạo, bột mì, với tỉ lệ 4-10% trọng lượng cá nuôi. Cho ăn 2 lần/ngày (sáng và chiều). Thường cho ăn bổ sung là để vỗ béo cá trước khi thu hoạch. Khi nuôi hỗn hợp với cua cần rào chắn cẩn thận để tránh thất thoát.

2. Nuôi cá trong lồng

Cũng như các hình thức nuôi lồng khác, chọn vị trí thích hợp là bước khởi sự quan trọng và cần đảm bảo ít sóng gió, có dòng nước chảy vừa phải, tránh nơi rác bèo trôi dạt, đáy đất sét pha thịt và sâu ít nhất 1,5m. Khu nuôi được rào bằng khung, cọc tre và nhiều lớp lưới với cỡ mắt thích hợp. Diện tích ương khoảng 10% tổng diện tích ương nuôi. Mật độ cá giống thả khoảng 20.000-30.000 con/ha với kích cỡ cá thích hợp là 6-7cm. Sau khi ương khoảng 2 tháng, cá đạt 12,5cm thì chuyển đến khu nuôi thịt. Trong giai đoạn ương, bổ sung cám gạo 2 lần/ngày với tỉ lệ 5% trong lượng cá. Trong thời gian nuôi thịt, không cần thiết cho cá ăn trừ khi vào những tháng trời lạnh hay hai tuần trước khi thu hoạch để vỗ béo cá. Sau 8 tháng đến một năm, cá đạt 500-800g thì có thể thu hoạch. Phương pháp thu hoạch có thể là lưới vây hay lưới rê.

TRẦN QUANG HUNG

NHỊP CẦU NHÀ NÔNG

Hỏi: Hiện nay vi sinh đưa về đại lý cấp 1, cấp 2 không có kho lạnh bảo quản, người dân nuôi tôm mua về sử dụng, làm thế nào để nhận biết là vi sinh đó còn sống và tốt?

Trả lời: Vi sinh sau khi đóng gói, đều được hút chân không để bảo quản lâu (làm cho vi sinh nằm ở dạng ngủ đông). Khi đem ra sử dụng, tiếp xúc với môi trường nuôi thì vi sinh sẽ thức dậy và hoạt động. Để nhận biết vi sinh còn sống và hoạt động tốt hay không, khi sử dụng vào ao nuôi, nên chứa lại một ít, sau đó lấy một ly nước sạch, bỏ vào ly một ít bùn đen ở đáy ao nuôi, khuấy đều, bỏ lượng vi sinh còn lại vào ly nước, sau 24 giờ quan sát, nếu bùn đen ở trong ly chuyển sang màu sáng thì chứng tỏ vi sinh đó còn sống và còn hoạt động tốt.